

UNIVERSANA

Door het boek 'De Nieuwe Mens' van Maurice Nicholl leerde ik dat woorden en gelijkenissen in de Bijbel prima te verklaren zijn vanuit het stelsel van Gurdjieff en Ouspensky. Hierdoor werd het Nieuwe Testament voor mij zinniger en een aantal eerder onbegrijpelijke zaken werden opeens glashelder! Dus ben ik zelf ook vanuit De Vierde Weg naar Bijbelse zaken gaan kijken, waaronder dit Onzevader.

Wat staat er dus in dat Onzevader? Wat wordt erin geaffirmeerd? Hoe zie ik dat zélf? Daar doe ik hier nu mijn boekje over open, een poging tot verklaren.

Michiel Koperdraat

Echt bidden, of voor de vorm

Al van jongs af aan werd er in mijn familie en op school het Rooms-katholieke Onze Vader gebeden. Toen ik heel jong was, had het een zekere magie, maar het werd naarmate ik

ouder werd steeds meer een automatisch opgezegde deun, waarbij ik me niet in de tekst kon inleven. Uiteindelijk stopte het bidden in mijn pubertijd. Ik was er in mijn jongste jaren het meest bij betrokken en dus is het jammer dat ik van de inhoud van dit gebed geen diepere (ware) betekenis meekreeg, bijvoorbeeld in de gebruikelijke wekelijkse godsdienstlessen op de lagere school. Ook mijn ouders hebben er met geen woord over gesproken. Het is eigenlijk onbegrijpelijk dat het Onzevader vrijwel geen aandacht kreeg in de kerk of op school. Het werd alleen maar uitgesproken, als 'het gebed dat Jezus ons gegeven heeft', meer niet. Alsof het wel duidelijk was. Maar goed, dat komt misschien wel omdat ook de geestelijken, de pastors, het als een sjabloon opzeiden, waarover ze niet veel nadachten. En als er wel over werd nagedacht, dan werd dit niet met schoolkinderen en kerkgangers gedeeld.

We weten inmiddels dat een afirmatie, intentie of gebed slechts effect zal kunnen hebben als het met volledig bewustzijn wordt uitgesproken (of innerlijk als contemplatie), dus zowel diep doorvoeld als verstandelijk begrepen. Onderzoeksjournalist Lynne McTaggart heeft in haar boek 'Het Intentie Experiment' heel duidelijk beschreven hoe objectief wetenschappelijk onderzoek de uitwerking van intenties en gebeden heeft aangetoond. Intenties werken! Mits op de juiste manier ingeleid en uitgevoerd, met een

stille geest. Mechanisch uitgesproken heeft een gebed geen effect en dus feitelijk geen waarde. Alleen een begrepen en doorvoeld gebed, als affirmatie, kan iets voor ons welzijn of dat van anderen betekenen. Als eerste natuurlijk voor ons innerlijke welzijn, als zuivering van onze geest en van onze houding in het dagelijkse leven. Als tweede voor het welzijn van de wereld en alle schepselen daarin.

Ik kan bij het Onzevader uitgaan van vele versies die door de jaren heen als vertaling van het origineel hebben bestaan. Ik neem de oude Griekse versie, die van *Matteüs 6:9-13 in de Textus Receptus*, met de vertaling zoals ik die vroeger als katholieke jongen heb geleerd, waarin de laatste (meer protestantse) gebedsregel niet voorkwam. Die heb ik nu wel toegevoegd.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
Onze Vader, die in de hemel zijt

ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου
Uw naam worde geheiligt

ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
Uw (Konink)rijk kome

γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
Uw wil geschiede op aarde zoals in de Hemel

τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
Geef ons heden ons dagelijks brood

καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν
En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij ook anderen hun schuld vergeven

καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ
En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van het kwade

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in de eeuwigheid

Αμήν
Amen

Octaaf

Allereerst kunnen we zien dat het Onzevader bestaat uit zeven (of acht) gebedsregels. Dit gebed is m.i. dus gebaseerd op de Wet van Zeven, ook wel de Wet van Octaven genoemd. De laatste regel wordt niet in alle tradities uitgesproken en kunnen we zien als een vervolmaking of bestendinging van de zeven voorgaande regels. Als het octaaf dus. De eerste vier regels zijn bevestigend van aard. Het zijn stellingen en dus affirmaties. De volgende drie regels zijn wensen of verzoeken. De achtste regel is als octaaf weer bevestigend.

☀ In de eerste gebedsregel – *Onze Vader, die in de hemel zijt* – wordt de *Vader* genoemd, zoals op zeer veel plaatsen in de Bijbel. Ik vond het als aanvangend filosoof altijd vreemd, die manlijke aard van God, het Absolute. Maar anders geïnterpreteerd krijgt het de juiste betekenis. Vaders leveren zaad, als initiator, voor het laten ontstaan van (levende) manifestaties. En precies zo wordt dat ook vermeld in de Bhagavad Gita. Zo bezien zal er ook een Moeder zijn waaruit manifestaties ontstaan, waarover in dit gebed echter niet wordt gerept, maar in de Bhagavad Gita wel: *Prakriti*, Moeder Natuur, de non-duale causale basis waaruit alle manifestaties ‘geboren’ worden. En *Prakriti*’s eerste manifestatie in dit universum is *Akasha*. Die ‘Vader’ is *in de hemelen*, wat ons zegt dat Zijn bestaan volkomen niet van deze wereld is. De mens kent (en vertrouwt) als ‘kleingelovige’ vaak slechts op aardse zaken en zoekt daar dan ook zijn heil in. Deze gebedsregel spreekt

dus over de Bron áchter al het aardse en roept die aan: het op zich niet gemanifesteerde Absolute van waaruit al het gemanifesteerde ontstaat. Met ‘aards’ worden dus alle gemanifesteerde werelden bedoeld: de causale wereld (*Prakriti* / *Akasha*), de subtiële wereld (de Geest) en de fysieke wereld (de Schepping). Die ‘Vader’ is dus in alles aanwezig, ook in onszelf en mag dus niet als externe instantie worden aangeroepen. We roepen onsZelf aan.

De *hemel* staat m.i. voor het niet te bevatten *buiten-causale*. Maar ook de causale wereld, reeds een manifestatie, valt mogelijk onder die *hemelen*. Vanuit de *hemelen* heeft de Vader, het Absolute, in de Zijn Natuur (*Prakriti*) het universum verwekt, middels de Heilige Geest (*Purusha*).

☀ De tweede gebedsregel – *Uw naam worde geheiligd* – is gebiedend (in het Grieks in *aoristus* geschreven, wat laat zien dat het voor eeuwig geldt – bron: Wikipedia). Welke naam is dat dan? En waar staat Zijn naam voor? Dit wordt niet duidelijk in dit gebed. Maar in andere geschriften staat het wel: het is de oerklank waaruit alles is ontstaan: *Aum* (of *Ôm*). Het begrip *Nada Brahma* legt dit uit: *Gods stem van de Stilte; ofwel het Al is Klank*, een niet gemanifesteerde geluid, een oer-trilling van het Absolute waaruit alles ontstaat. Ook in de Bijbel staat ‘In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God’. Zijn naam is dus de causale Oerklank, die de mens heeft verklankt als *Aum*.

Ik zie deze *causale oerklank* dan ook als *Gods zaad* uit de eerste strofe. De *AUM*-klank is dan ook in vele oosterse religies heilig. Alle gebeden, maar ook alle handelingen, worden ermee begonnen en eindigen ermee. Hierdoor wordt elke handeling in overgave

aan het Absolute gebracht en waarmee het resultaat bij voorbaat wordt opgedragen aan Dat (*Tat*). In het oosten wordt '*Uw naam* (dus nog volop) *geheiligd*'.

AUM, als klank of oer-trilling, kunnen we zien en begrijpen als de *Naam* van het Absolute, welke *heilig* is, en heilig staat voor niets minder dan *Ultieme Heelheid*, ofwel Eenheid.

☀ De derde gebedsregel – *Uw (Konink)Rijk kome* – is als affirmatie gericht op ons doel, op onze bestemming. Jezus heeft het heel vaak over *het Koninkrijk Gods*, dat al *in* ons is. Dat koninkrijk zijn we kennelijk kwijt. Dit is in Genesis beschreven als zondeval uit het paradijs. Oermoeder Eva zou hiervoor verantwoordelijk zijn geweest door die appel, die 'vrucht van dualiteit', te eten van 'de Boom van Kennis'. Zo kreeg de mens de kennis van dualiteit en het vermogen van het maken van onderscheid. Hierdoor kwam de mens terecht in de wereld van dualiteit en raakte zo *het Koninkrijk Gods* als permanente innerlijke staat kwijt. Dat is het juk van menselijke 'volwassenheid'. We raakten onze kinderlijke eenheid kwijt, onze totale (koninklijke) onbevangen en zuivere eenheid, en werden tot 'denkers' en 'voelers' in tegenstellingen. En als we niet weer worden als dat kind, vertelde Jezus er nog bij, zullen we dat Koninkrijk der Hemelen ook niet weer binnen kunnen gaan ("Ik verzeker jullie, als je niet verandert en wordt als kinderen, kom je het koninkrijk der hemelen niet eens binnen"). *Uw Rijk* zal dus *komen* door het herstellen van innerlijke eenheid in onszelf.

☀ De vierde gebedsregel – *Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel* – zegt ons dat alles, dus ook de mens, onderhevig is aan wetten. Aan causale Wetten (hemel) en aan relatieve wetten (aarde).

Wat moeten we ons voorstellen bij Absolute Wetten? Dit zijn wetten waaraan we ons als menselijke manifestatie niet kunnen onttrekken (al denken we soms van wel). Het Advaita-paradigma gaat uit van de illusie van dualiteit. Alles is in Wezen 'niet-twee': *advaita*. Al het waargenomen gemanifesteerde is dus als het Absolute Zelf (of als God, zo je wilt): Eén. Het is dan ook hier dat *Uw wil* in ons zal dienen te *geschieden*: Eenheid realiseren in jezelf, ofwel een waar *individu* worden (individu = onverdeeld). Terug naar je oorspronkelijke staat van het paradijs of koninkrijk, door naar die *Wil* te handelen.. Maar ook relatieve wetten *geschieden naar Uw wil*: alles in het universum houdt zich aan die goddelijke wetten. Van de geboorte van een baby tot aan de geboorte van een zwart gat; van het sterven van een mens tot aan het sterven van het universum zelf. In beide zal niets verloren gaan, want ook de wet van behoud van energie – je kunt ook zeggen de wet van het behoud van oerklank (*Aum*) – behoort tot *Uw wil geschiede*.

☀ In de vijfde gebedsregel – *Geef ons heden ons dagelijks brood* – vragen we om dagelijkse voeding op geestelijk gebied, niet alleen om een hapje eten. We vragen om geïnspireerd te blijven in onze gang naar *innerlijk heel worden*. We vragen in feite om simpel en eenduidig geestelijk voedsel, want brood is simpel en eenduidig (en fermenterend/gistend). Toch komt brood voor in vele vormen. We vragen niet om ingewikkeld voedsel, niet om copieuze maaltijden, maar om dat wat ons rechtstreeks spiritueel voedt, dus ook waar we aan toe zijn en wat direct in ons kan 'landen' zonder dat we er teveel hersengymnastiek voor nodig hebben. Dagelijks dus, wat inhoudt dat we

dagelijks open dienen te staan voor wat het Absolute ons aan 'brood' biedt.

We krijgen vaak veel op ons bordje, ook als synchroniciteit, waarvan we niet altijd begrijpen waaróm, maar wat allemaal 'brood' zou kunnen vertegenwoordigen.

Naast spiritueel voedsel – inzichten, teksten, ware woorden – is het dus belangrijk ook het minder makkelijk te aanvaarden voedsel te leren begrijpen, wat

we mogelijk niet als voedsel herkennen. Daar kunnen we ons dan tegen verzetten en weigeren het 'te eten'. Wat er elke dag op ons afkomt is duaal: van stichtelijk tot afzichtelijk. We vragen het Absolute dus om ons dát te geven wat onze zelfrealisatie stimuleert, leuk of niet leuk. Dus: geef ons dagelijks Uw zegeningen, maar ook wat moeilijkheden, want obstructies tonen nu juist ons innerlijke 'werkgebied'.

☀ Met de zesde gebedsregel – *En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven* – doen we een tweede verzoek aan het Absolute in ons. Hiermee wordt een innerlijke wens bedoeld, of misschien nog beter: een innerlijk streven, gericht aan de hoogste instantie in onszelf. We vragen in feite niet belast te blijven door kleinzieligheid en de daden uit onwetendheid die hieruit voortkwamen, zoals we ook anderen hun kleinzielige daden vanuit onwetendheid niet aanrekenen. Hier begint onze zuivering aan het begin of aan het eind van de regel, dat maakt niet uit. We doen er goed aan om: ofwel vanuit de wijsheid van ons onderscheidingsvermogen (*Buddhi*) onszélf te leren vergeven, ofwel om vanuit ware kennis anderen niet langer iets aan te rekenen. *Schulden* staan dus voor alle niet langer gewenste innerlijke houdingen en uiterlijke handelingen, die als obstructies ons *heel worden* in de weg staan en ons eenwordingsproces verstoren (die in de vorige strofe te lezen is) en waarin we ons Zelf tekort doen. Deze obstructies zijn duaal van aard en bestaan niet alleen uit de dingen die we als 'verkeerd' zien. Er behoort ook toe wat we als 'goed' zien. Al ons *innerlijk applaus en boe-geroep* dat we koesteren valt eronder. Alles wat ons proces van het achterlaten van ego in de weg staat, valt eronder. Alle dingen die we opgeven en opdragen kunnen we beschouwen als schulden, want die onthielden onszelf van onze goddelijke staat. Schulden – dus aan ons-Zélf verschuldigd – kunnen we vereffenen vanuit een hogere staat van zijn, welke gekend wordt door *Buddhi*, ons hoogste onderscheidingsvermogen. We hoeven dit maar te volgen en 'volgen' is gewoon een ander woord voor discipline.

☀ De zevende gebedsregel – *En leidt ons niet in bekoring (verzoeking), maar verlos ons van het kwade (boze)* – is de wens om ons niet langer te laten leiden door onbewuste verlangens, drijfveren, begeerte en bevrediging, wat ook mooi in de Bhagavad Gita is beschreven. Meestal worden *verzoeking*en getriggerd door de aantrekkingskracht van 'aardse schatten'. Het uit zijn op gewin, op materieel bezit, status, macht en roem, staat een innerlijke ontwikkeling altijd in de weg. Wij kunnen niet god en de mammon gelijk dienen, nietwaar? We vragen in feite dat de *bekoring* of *verzoeking* die ons onbewust houdt, minder vat op onze geest zal mogen

hebben. Hieraan gekoppeld het verzoek om van *het kwade/boze* verlost te worden. En wat is dan dat *kwade*?

Ouspensky had het ook over 'goed en kwaad', of over 'goed en fout', die volkomen opponent (dual) zijn aan elkaar. Hij vertelde dat dit niet (primair) als moreel moet worden gezien, maar in het licht van onze zelfrealisatie. Met het *kwade, foute en verkeerde* wordt al hetgeen bedoeld wat onze realisatie in de weg staat. Het is datgene wat ons kleinzielig en zelfzuchtig houdt. Het *goede of juiste* staat voor alles wat onze realisatie bevordert. Zo simpel is het. Het slaat dus (primair) niet op kwade leiders of foute mensen en hun (geweld)daden, maar moet eerst in onszelf worden begrepen. "Wat staat mijn zelfrealisatie in de weg?" zou onze vraag moeten zijn, als we de betekenis van *het kwade* willen gaan herkennen en begrijpen. Ouspensky zegt dat we dan uiteindelijk uitkomen bij onze 'hoofdfout', onze meest beperkende eigenschap in onze aangeboren aard, ons karakter, onze geïndividueerde essentie, die dan kan worden opgelost. Interessant onderzoeksgebied!

☀ Het octaaf wordt voltooid met de laatste regel die weer bevestigend is als affirmatie: *Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in de eeuwigheid*. Ofwel... niks hiervan is van ons, als individueel ego-personage. We hebben als mens, onszelf als individu ervarend, alles te danken aan Dat (*Tat*) wat we werkelijk zijn, onze hoogste Essentie, het Zelf dat in iedereen en alles gelijk is en waarvan geen tweede is. Daaraan ontlenen we dus al onze (levens)kracht en energie, al ons bewuste waarnemen, al onze kennis, al onze talenten, al ons handelen, al ons geluksgevoel, en hierdoor zijn we in staat liefde te ervaren en uit te dragen. En dan ook nog voor eeuwig! Een affirmatie om U tegen te zeggen.

Die achtste strofe wordt dus weggelaten door de katholieken. Of is deze er door de protestanten aan toegevoegd? Ik zou het niet weten.

Het is een enigszins hoogdravende strofe die nog het beste uit te leggen is als dat ons ego niets, maar dan ook niets, van al het goddelijke zal kunnen opeisen, hoewel het dat altijd weer doet in onwetendheid. Dus moeten we er elke keer weer voor waken dat we dit goddelijke *búíten* ons gaan zoeken en gaan aanspreken in bijvoorbeeld een gebed. Het is *bínnen* ons! En dus kunnen we stellen: *Want van (en in) Mij-Zelf is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in de eeuwigheid*.

De kracht van identificatie en het opeisen van 'verdiensten' is een van de grootste menselijke problemen/zwakheden op onze wereld. We identificeren ons met vele dingen zoals uiterlijk, talenten, verworvenheden, kennis, noem maar op. We kunnen hiervan, en van van al het prachtige op aarde, werkelijk niets als persoonlijke verdienste opeisen. Alles is ons gegeven. Sterker nog, veel van al het prachtige op aarde wordt inmiddels door menselijk ego-handelen bedreigd en vernietigd, doordat de mens het opeist.

☀ Als afsluiting het *amín*, het *amen*, het *aum*, het '*het zij zo*', als laatste bevestiging van het gehele gebed.

Amin - Amen – Aum

www.zelfkennis.nu